

TEMATIKA

II. és III. éves BSc-hallgatók részére

Tárgy neve:	Nemzetközi gazdaságtan
NEPTUN kód:	GTGKG123BNV
Óraszám:	1+1
Előadás:	Hétfő 11-12 óra, XXI. ea.
Kredit:	3
Tárgy jegyzője, elérhetősége:	Bartha Zoltán, A4/419., zolib@hu.inter.net
Tárgy célja:	A félév során a hallgatók megismerkednek a nemzetközi szakosodás elméleti alapjaival, a protekcionizmus ellen szóló érvekkel, valamint értékelné tudják Magyarország külpiaci pozícióját az elsajátított elméleti modellek segítségével.
Számonkérés módja:	Kollokvium

Tárgy tartalma:

09-05	Nemzetközi gazdaságtan – elmélet és gyakorlat. Nemzetközi kereskedelem és nemzetközi szakosodás vizsgálata. Miért alakult ki a nemzetközi szakosodás? Milyen előnyöket használhatnak ki a nemzetek?
09-12	A munkavégzés hatékonysága és a munkatermelékenységben rejlő előny. Adam Smith elképzelései a termelékenység fokozásáról és az abszolút előnyök elmélete.
09-19	Miért éri meg olyan termékre szakosodni, amelyet a partnerország hatékonyabban tud előállítani? Eltérő fejlettségű országok közötti kereskedelem lehetőségei. Bevezetés a komparatív előnyök elméletébe.
09-26	Az óra elmarad
10-03	A komparatív előnyök továbbgondolása. Többtényezős gazdaság feltételezése – specifikus tényezők modellje. Miként befolyásolja a több termelési tényező a nemzetközi csereből húzható hasznokat?
10-10	Tovább lépés a specifikus tényezőktől – a Heckscher-Ohlin-modell és annak következményei. A HO-modell gyakorlati tesztelése – a Leontyiev paradoxon.
10-17	A külkereskedelem alapmodellje: összefüggések a cserearányok, a nemzetközi csereegyenés és a nemzeti jövedelem között.
10-19	Első zárthelyi dolgozat (nem kötelező)
10-24	Dékáni szünet
10-31	Oktatási szünet - pihenőnap
11-07	A szabadkereskedelem korlátozása – miért alkalmaznak az egyes országok protekcionista eszközöket? Gazdaságtörténeti visszatekintés: merkantilizmus, klasszikus, neoklasszikus és keynesi elképzelések a nemzetközi kapcsolatokról. Kereskedelempolitikai eszközök: tarifális korlátozások (vámok, vámok típusai), nem tarifális eszközök (kvóta, exportszubszidió, önkéntes exportkorlátozás, engedélyezési eljárások). A nemzetközi kereskedelmet szabályozó intézményrendszer.
11-14	Vámok hatása egy kis országra: jövedelem-átcsoportosító hatás, jólét csökkenése, vámok beillesztése a standard kereskedelmi modellbe – feladatok transzformációs görbékkel. Vámok hatása a nagy országokra: cserearány-eltolódás, vámmegosztás, optimális vámtarifa meghatározása. Jóléti hatás nagy országoknál.
11-21	A vámok alkalmazásának magyarázatai – politikai gazdaságtani megközelítés

11-28	A nemzetközi kapcsolatok nyilvántartása: nemzetközi fizetési mérleg. A nemzetközi fizetési mérleg felépítése, részei. Kölcsönhatás a fizetési mérleg egyes elemei, és a gazdasági egyensúly különböző összetevői között. Árfolyamok és árfolyamrendszerek. A kamatparitási megközelítés.
12-05	Második zárthelyi dolgozat (nem kötelező) (hétfő 14 óra)

Javasoljuk az előadások és gyakorlatok rendszeres látogatását, ugyanis a vizsgán felmerülő kérdések és problémák megoldásának logikájával ott lehet megismerkedni. A kérdések nagyobb része a tárgyi tudást teszteli, egy kisebb részük esetében viszont az anyagra való szélesebb rálátás, a közgazdasági gondolkodás logikája segít a megoldásban.

Félévközi számonkérés módja:

A hallgatók két zárthelyi dolgozat megírásával megajánlott jegyet szerezhhetnek. A zárthelyi dolgozatok időpontjai a félév közepe, és a szorgalmi időszak utolsó hete. A zárthelyi felépítése: igaz-hamis állítások, definíciók, számpéldák és összefüggések ábrán való levezetése.

Értékelése:

Az írásbeli dolgozatok ponthatárai: 22-24 pont – jeles; 19-21 pont – jó; 16-18 pont közepes; 12-15 pont – elégséges; 0-11 pont – elégtelen

Kötelező irodalom:

Bartha Zoltán – Sáfrányné Gubik Andrea: Nemzetközi gazdaságtan. Miskolci Egyetem, 2011.

Az előadások anyaga – fénymásolt feladatgyűjtemény

Paul R. Krugman – Maurice Obstfeld: International Economics: Theory and Policy: 1-376. old. Pearson, 2008

Ajánlott irodalom:

Csáki György: A nemzetközi gazdaságtan és a világgazdaságtan alapjai. Napvilág Kiadó

Charles van Marrewijk: International economics: Theory, Application and Theory. Oxford 2007

James Gerber: International Economics. Pearson, 2007

Miskolc, 2016. augusztus 29.

Bartha Zoltán sk.
tárgyjegyző